Pro Persona
geestelijke gezondheidszorg

Lezing 11 april 2017

Een psychiatrie zonder zuilen.
Consequenties van dimensionale benadering.

Sprekers
Dr. M.L.F.J. Bak, psychiater/universitair docent Psychiatrie & Neuropsychologie, School for Mental Health and Neuroscience, Fac. Health, Medicine and Life Sciences Universiteit Maastricht

Prof. Dr. G.J.M. Hutschemaekers, hoogleraar geestelijke gezondheidszorg en hoofd zorgprogramma Basis GGZ Indigo-Gelderland Pro Persona

Programma

17.15 uur	Ontvangst met broodjes
17.40 uur	Opening door de voorzitter, opleider psychiatrie Mario Braakman
17.45 uur	Maarten Bak
18.45 uur	Pauze
19.00 uur	Giel Hutschemaekers
19.30 uur	Discussie o.l.v. de voorzitter met medewerking van de referenten
20.00 uur	Sluiting

Accreditatie is aangevraagd bij de NVvP, de FGzP, de VSR en het kwaliteitsregister V&V.

Samenvatting 1ste lezing
Een psychiatrie zonder zuilen. Consequenties van dimensionele benadering.
Er is weinig stabiel in het leven van een mens. Zo kan iemand blij zijn en daags erna toch weer verdrietig, de dag daarna boos en geïrriteerd om aan het einde van diezelfde dag weer blij te zijn. Een voortdurende invloed van ervaringen maakt dat gedachten, gevoelens en gedragingen variëren in ernst, frequentie en impact. De variatie kan over dagen zijn, maar ook gedurende de dag variëren gedachten gevoelens en gedragingen. Als er een dergelijke continue variatie is van gedachten, gevoelens en gedragingen, dan betekent dit dat psychiatrisch symptomen net zo variëren en onder invloed staan van dynamische interne en externe factoren. Psychiatrische symptomen kunnen variëren in ernst, frequentie en impact.
Wat zijn de gevolgen hiervan voor de diagnostiek van psychiatrisch aandoeningen? Hoe stabiel zijn psychiatrische aandoeningen eigenlijk en hoe goed zijn ze af te bakenen? Veel van de classificaties zoals in de DSM gedefinieerd hebben groter overlap met elkaar. Milde psychiatrische symptomen kunnen van voorbijgaande aard zijn of juist een aanwijzing zijn voor

het ontstaan van meer ernstige problematiek later. De invloed van mensen zelf op de ernst en impact van hun problematiek draagt ook bij aan deze variatie. En is van invloed op de diagnostiek en het herstel van mensen. Van belang is dat we naar de persoon met zijn klachten kijken en samen tot een begrijpen komen van de problematiek en hoe deze te benoemen, met inachtneming van de dimensionaliteit van klachten, symptomen, disfunctioneren en de herstellende functies die iemand heeft.

Helpt het om mensen beter te begrijpen als we mensen indelen in mensen met een stoornis en zonder stoornis, is ziek versus niet ziek of gek en niet gek? Het bevordert stigma en totale verzuiling van de zorg, waarbij iedere stoornis zijn eigen afdeling, setting of instituut met dito specialistische hulpverleners. Het zal zeker een bepaalde kwaliteit van zorg voor die specifieke aandoening bevorderen. Het geeft ook een zekere exclusiviteit. Op basis van in-en exclusiecriteria worden mensen wel of niet toegelaten voor behandeling. Zo hebben we een woud aan indelingen gecreëerd waar bij verwijzing rekening moet worden gehouden, zoals leeftijd, ernst van de problematiek soort problematiek en welke instelling de beste zorg kan leveren. Binnen die instelling is er dan vaak weer een verder onderverdeling op basis van stoornis. Derden zoals huisartsen uitleggen hoe de GGZ is georganiseerd is bijna een onmogelijkheid. In wezen is een groot deel van de psychiatrisch zorg nog steeds achter de grote muren in intituten en spreekkamers. Maar veel van de problematiek heeft binding met de omgeving, dus de wijk waar iemand woont, werkt, leeft. Willen we de zorg meer conform de lijnen van de dimensionaliteit organiseren dan is een ontzuilen van de zorg wel een belangrijke uitdaging, die ook nog een weleens patiëntvriendelijker is, wijk gebonden is en misschien ook wel goedkoper.

Samenvatting 2de lezing
Het boek Goede GGZ! Nieuwe concepten, aangepaste taal en betere organisatie houdt de GGZ-gemoederen flink bezig. Terecht, want reflectie over de inrichting van de GGZ kan er nooit genoeg zijn, zeker indien die reflectie gekoppeld is aan opvattingen over psychopathologie. De auteurs voeren een pleidooi voor een vooral lokale organisatie van de zorg (GGZ in de wijk) bestaande uit drie compartimenten (EPA, common mental disorders en lichte stoornissen). Daarnaast zijn er tal van e-netwerken en e-health. In die zorg is voor alle zorgbehoeftigen een plaats en staat persoonlijk herstel centraal. Niet geheel toevallig krijgt de bestaande GGZ-structuur er flink van langs; het onderscheid eerste, tweede en derde lijn zou gedateerd zijn, de naamgeving generalistische zorg zou helemaal fout gekozen zijn, en last but nog least de iatrogene schade van de huidige organisatie is te groot, de kosten te hoog en de ongelijke verdeeldheid van middelen over cliëntengroepen is schandalig. De huidige indeling van GGZ zou bovenal uitgaan van een verkeerd concept van psychopathologie van waaruit, wederom ten onrechte, de suggestie wordt gewekt dat de feitelijke zorg evidence based kan zijn. Richtlijnen en protocollen zijn ondingen die voorbij gaan aan de individuele wensen en mogelijkheden van de cliënt.
Een aantal uitgangspunten en uitgangspunten van goede ggz zal de spreker in deze 2e lezing de revue laten passeren. Hij zal betogen dat de auteurs geen onzin verkopen. Integendeel! Wel dat het nogal eens ontbreekt aan precieze analyse, kort door de bochtanalyses en stemmingmakerij, met hier en daar klassieke gevalletjes van 'aan de andere kant van de heuvel is het gras groener'.

Sluiting
De voorzitter sluit de bijeenkomst af.

Locatie
U bent tijdens de lezing bereikbaar in
Pro Persona
Locatie Wolfheze, Opleidingsgebouw De Bogen
Wolfheze 2
6874 BE WOLFHEZE
0264833111

Digitale uitnodiging
Mail naar lezingen@propersona.nl

Zo vindt u locatie Wolfheze:
Auto:
- *Arnhem - Utrecht:*
  Snelweg A12, afslag Oosterbeek/Ede-Oost. Borden Wolfheze volgen.
- *Utrecht - Arnhem:*
  Snelweg A12, afslag Wolfheze/Oosterbeek/Arnhem-Centrum/Park Hoge Veluwe. Borden Wolfheze volgen.
- *Den Bosch - Arnhem:*
  Rijksweg A50, afslag Renkum/Oosterbeek; richting Oosterbeek tot afslag Wolfheze.

Parkeren:
Parkeren in de vakken van de diverse parkeerplaatsen op het terrein van Pro Persona.
Trein:
Wolfheze is bereikbaar met de stoptrein zowel vanuit Utrecht als Arnhem (halte Wolfheze).